

גליון 331

פרשת נשא - הכח להאמין בקדושת עצמנו עומר דוידוביץ - ישיבת 'מרכז הרב'

ניתן היה לחשוב כי כאשר אדם מתברך על ידי הכהן, שישנם שני צדדים נפרדים, המברך - מצד אחד, והמתברך - מהצד השני, 'הצדיק העליון' שיכול לברך, לעומת 'היהודי הפשוט' הנזקק לברכה. שהרי, הכהן - קדוש מבטן, עובד בבית המקדש, אוכל מקרבנות שהם 'לחם ד' ומעל הכל - ברכתו היא ברכת ד'! האם זו הסתכלות נכונה? האם אין כל קשר בין 'המחנות?' האם הברכה והקדושה מצויים רק אצל הכהן?

שאלה נוספת הנשאלת רבות עקב ההבדל בין 'בני עליה' מובחרים לבין 'המון בית ישראל' - כיצד אנו יכולים להאמין בעצמנו? מנין הוודאות והיכולת להצליח בקדושה בעולם הרגיל של בני האדם 'הפשוטים', שהוא עולם מעשי וחומרי?!

מין הרב קוק זצ"ל בביאורו¹ ל'ברכת כהנים', מסביר את היחס בין קדושת כלל העם, לבין קדושת הכהנים הנבחרים. ידוע הדבר כי 'כהני' הגויים להבדיל, פורשים משאר העם ומחיי החול, ומאידך, פורש שאר העם מהם ומכל הקשור לקדושה ולקרבת אלהים. טענותיו של העם הם בגדר 'הצטדקות' כגון: 'הדבר קשה', וכן 'דבר זה הוא - או קודש או חול!'. למילוי החובה לאלהים פיתחו פתרון קל ו"שיים": היינו, לדידם הכהנים 'עושים את העבודה' עבור האדם הרגיל, הם המכפרים עליו והם העובדים במקומו. המציאות מתוארת בצבעי שחור או לבן, היינו: או ש'אתה קדוש', או ש'אתה לא קדוש'. ותפקיד הכהן הוא לברך אותך בהצלחה בחיי החומר.

גם אצלנו, מעיבה לפעמים עננה של תסכול, והיא באיציטלא של 'ענווה פסולה', מנער שהתלבט האם לבוא ללמוד בישיבה גבוהה: שמעתי: "כי הם חיינו ואורך ימינו, אבל - לא בשבילנו...". חובשי בית המדרש אף הם מסתפקים לעתים, בחשיבות ובתועלת הלימוד שלהם לעומת לימוד של בני עליה אחרים. וכן יש שאנו נחלשים בכח התפילה וממעטים בערכה, וכל זאת משום שאין אנו חשים ובטוחים בכח הקדושה הסגולי שלנו, השייך לכל אחד ואחד, ולא רק ליחיד סגולה.

מין הרב קוק זצ"ל רואה כאן טעות שרשית ומסביר כי 'אדרבה' - נהפוך הוא! ראשית, יש להבין כי הכהנים והעם אחד הם! 'בחירתם' היא להיות המבטאים של העם עצמו. שכן הם המראים לנו ומבטאים את מה שנמצא בתוכנו. הכהנים - הם רק "שלוחי ציבור הנושאים בלבבם את אוצר הרוחניות של כל העם". וקדושתם מגיעה ונובעת בעצם מ"האוצר של כלל האומה"².

שנית, הרב מסביר כי לא רק שאין הכהנים נבדלים לעצמם משאר העם, אלא אדרבה עם ישראל "משתמש" בכהנים כדי לרומם את העם לאותה מדרגה קדושה שהכהנים נמצאים בה. כשם שהאדם משתמש באיברים הנעלים שבו כמו הראש והלב, ופועל איתם, ועל ידם מתעלה ומתקדש שאר הגוף כולו

כך גם בחיי האומה. "מאציל האדם חלק עליון מקרבו לשם התקרבותו כולו לאלקים... והצד העליון שבו ממשיך את הכל לצד החיים הבהירים האלקיים... שההרגשות היותר אציליות שבאדם מתגלות הן על ידי האיברים היותר עליונים שבאורגני היחידים". היינו שהכהנים הם שליחים של עם ישראל, בלשון חז"ל - "שלוחי דידן"³.

יתירה מזאת, אף עולם החומר נפגע מההפרדה - בין העם לבין הכהנים, בין הקודש לחול: עצם הפחד והחשש של החומר מ'רוחניות מועטה' גורם לעולם המעשי-החומרי עצמו להיות חלש יותר. והכל נעשה בלי עוצמה, בלי כח של אידאליזם נשמתיים.

לעומת גישה זו, עם ישראל, שכולו "קודש לד'", איננו מוותר ואיננו משאיר את הקדושה רק לכהנים, אלא להיפך, הוא נעזר בכהנים כדי לחשוף את מה שנמצא בו בסגולתו, ואין הכהנים אלא בבחינת 'מזכים מכוחם את ישראל' ואז הברכה היא חיצונית לעם ישראל. לכן מקשיב עם ישראל לכהנים, "הוא נסמך בחילם ומאזין את שיהם... הוא מתיחס אל גדוליו ומתגאה בגדלם, מתברך בברכתם ומתקדש בקדושתם, ומתמלא חיל לעבודתו החמרית החברתית והמדינית, ומלא עוז ואומץ".

בברכת כהנים מסופרת לנו קדושת הכהנים-קדושתנו, המברכים והמתברכים, כי השכינה והברכה הם במעשה ידינו, הרוח והחומר, נמצאים בעם עצמו, ובנשיאת כפיהם⁴, הם מרימים אותנו אל מדרגתנו האמיתית, ואז אנו מאמינים בעצמנו ויודעים שהגוי כולו הוא "ממלכת כהנים וגוי קדוש".

¹ אורות התחיה פרק ד עמ' ג-ה

² כדברים אלה ממש כותב גם הרב חרל"פ (מי מרום חלק יא' מאמר ח'): על הכהנים לדעת שהברכה מגיעה להם מכוח ישראל, והם אינם אלא המוריקים את השפע הגנוז בישראל לידי גילוי".

³ ועיין בספר החינוך (שעח) הכותב כי הברכה היא בבחינת תפילת הכהנים, שליחי עם ישראל.

⁴ ועיין שפת אמת (נשא תרנ"ב): כי עיקר ברכת כהנים להיות בני ישראל מוכנים לקבל הברכה כי כביכול הקב"ה מוכן תמיד לברך את בני ישראל ולכן היא בנשיאות כפים